

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น

(ฉบับที่ ๒๒๔๓/๒๕๖๔)

เรื่อง นโยบายบริหารความเสี่ยงและการจัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Management Policy and Risk Appetite) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

.....

เพื่อให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีหลักการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีธรรมาภิบาล ตามนัยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงสมควรประกาศนโยบายบริหารความเสี่ยง กำหนดหัวข้อและจัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไว้เป็นแนวทางแก่บุคลากรในการติดตาม ประเมิน ควบคุม และบริหารจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ และมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๒๔๓/๒๕๖๔) เรื่อง นโยบายบริหารความเสี่ยงและการจัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Management Policy and Risk Appetite) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันออกประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
“คณะกรรมการ”	หมายความว่า	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประจำมหาวิทยาลัย
“ส่วนงาน”	หมายความว่า	ส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘
“บุคลากร”	หมายความว่า	กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร อาจารย์ พนักงาน นักศึกษา และให้หมายรวมถึงบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้ เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานที่เกี่ยวกับการ บริหารจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยด้วย

ข้อ ๔ หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สามารถปฏิบัติงานตามพันธกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและต่อเนื่อง จึงควรมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีและการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะตอบสนองต่อพันธกิจที่มหาวิทยาลัยมีต่อผู้เรียน อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหาร ผู้มีส่วนได้เสีย สังคมและประเทศชาติโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยจึงควรกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) และจัดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ของทุกส่วนงานในมหาวิทยาลัย โดยมีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในประกาศนี้ ลดหรือปิดปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงลดระดับความรุนแรงของผลกระทบหากเกิดเหตุจากปัจจัยเสี่ยงนั้น ๆ สำหรับเป็นแนวทางในการควบคุมภายใน (Internal Control) อย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อไป

ให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการความเสี่ยง ในอย่างน้อย ๒ ระดับ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารความเสี่ยงในระดับมหาวิทยาลัย
- (๒) บริหารความเสี่ยงในระดับส่วนงาน

กรณีที่มีมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานเห็นว่า มีหน่วยงานย่อยใดภายใต้มหาวิทยาลัยหรือภายในส่วนงานที่มีขนาดใหญ่หรือมีปริมาณกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียเป็นจำนวนมากอันอาจมีปัจจัยเสี่ยงจำเพาะ ที่ต้องบริหารจัดการ ให้มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานสามารถกำหนดให้มีการดำเนินการให้มีระบบบริหารความเสี่ยงภายในหน่วยงานย่อยนั้น ๆ ด้วยก็ได้

ให้มีการวิเคราะห์และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อหัวหน้าส่วนงานและ/หรือต่ออธิการบดี อย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย ตามข้อ ๔ (๑) หรือตามวรรคสอง และให้หัวหน้าส่วนงานแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงาน ตามข้อ ๔ (๒) หรือตามวรรคสอง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามประกาศนี้ หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

จำนวน องค์ประกอบ ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งกำหนดตามความเหมาะสม โดยอย่างน้อยคณะกรรมการดำเนินการบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงานให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานอย่างน้อยหนึ่งคน และวาระการดำรงตำแหน่งตามความเหมาะสม ทั้งนี้ไม่เกินคราวละ ๔ ปี

กระบวนการบริหารความเสี่ยง ให้มหาวิทยาลัย ส่วนงาน และบุคลากรดำเนินการโดยอิงกับมาตรฐาน COSO ERM 2017 ซึ่งอย่างน้อยให้ครอบคลุมประเภทความเสี่ยงใน ๔ ด้าน ได้แก่

- (๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
- (๒) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)
- (๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)
- (๔) ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล (Compliance Risk)

ข้อ ๖ คำประกาศระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite Statement)

เพื่อให้การบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยมีการคำนึงถึงความก้าวหน้าควบคู่กับตระหนักในความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินการนั้น ๆ จึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ในหัวข้อความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยง ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาพลักษณ์และชื่อเสียง (Reputation)

มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นในการรักษาภาพลักษณ์และชื่อเสียงที่สั่งสมมายาวนาน จนเป็นที่เชื่อมั่นและเชื่อถือของสังคม ว่ามหาวิทยาลัยสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ดังนั้นจึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับต่ำ (Low Appetite) ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ทั้งที่เป็นกิจกรรมทั่วไป และกิจกรรมด้านการศึกษาและวิจัย ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงทางลบและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของสาธารณะ

(๒) การจัดการศึกษาและคุณภาพบัณฑิต (Education and Student/Graduate Quality)

มหาวิทยาลัยรักษามาตรฐานด้านคุณภาพของบัณฑิต และรวมถึงผู้เรียนในหลักสูตรทุกระดับปริญญา (degree program) หรือการเรียนแบบไม่รับปริญญา (non-degree program) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่น โดยผู้เรียนจะต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนรู้ที่เหมาะสม สร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ เพื่อการนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นจึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับต่ำ (Low Appetite) ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน

(๓) ความสามารถด้านการวิจัยและนวัตกรรม (Research and Innovation Capability)

มหาวิทยาลัยมุ่งเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในระดับโลก (Global Frontier Research University) จึงจำเป็นต้องมีความพร้อมในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ และสร้างฐานการวิจัยและการนำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นจึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับปานกลาง (Medium Appetite) เพื่อส่งเสริมการทำงานให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่เชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลด้านการลงทุนที่ดี โดยคำนึงผลตอบแทนการลงทุนด้วย และอยู่ภายใต้จริยธรรมการวิจัยที่เป็นมาตรฐาน โดยคุณภาพของผลงานวิจัยจะต้องสูงเป็นที่ยอมรับระดับสากล จึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับต่ำ (Low Appetite)

(๔) สมรรถนะและความยั่งยืนทางการเงิน (Financial Performance and Sustainability)

มหาวิทยาลัยมีความมั่นคงทางการเงิน โดยพบว่าที่ผ่านมามีผลการดำเนินการเป็นบวก และมีการเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง อันเกิดจากการรักษาวินัยทางการเงินการคลังที่ดี ดังนั้นจึงไม่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Zero Appetite) ที่ส่งผลให้วินัยทางการเงินการคลังเสียหาย

อย่างไรก็ตามกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับปานกลาง (Medium Appetite) ในการลงทุนทางการเงิน เพื่อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีอัตราการเติบโตของรายได้ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยจะต้องสมดุลระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างเต็มที่อยู่เสมอ

(๕) การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐาน (Compliance)

มหาวิทยาลัยยึดมั่นในความถูกต้อง ซื่อตรง และมีมาตรฐานที่สูง จึงไม่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Zero Appetite) ที่ส่งผลให้เกิดการดำเนินการที่ขัดกับกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนที่กำหนดไว้ และไม่สอดคล้องกับมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ และหลักธรรมาภิบาล

(๖) การพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐาน (Estates and Infrastructure)

มหาวิทยาลัยมุ่งสู่ความเป็นพื้นที่ที่เป็นต้นแบบของเมืองที่ชาญฉลาดและยั่งยืน (Sustainable Smart Campus) จึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับปานกลาง (Medium Appetite) เพื่อให้เกิดรูปแบบการพัฒนาที่ทันสมัย และก้าวหน้าอยู่เสมอ

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยจะต้องสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และสุขภาพของบุคลากร นักศึกษา หรือบุคคลทั่วไปที่ใช้บริการ จึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับต่ำ (Low Appetite) ในสิ่งที่จะส่งผลต่อความเสียหายต่อทรัพย์สิน แต่ไม่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Zero Appetite) ในสิ่งที่จะส่งผลเสียต่อชีวิต หรือสุขภาพ

(๗) ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Data and Information Technology)

มหาวิทยาลัยดำเนินงานและให้บริการด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในเกือบทุกระบบงาน ผ่านระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูง และมีศักยภาพในการให้บริการได้อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง จึงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับต่ำ (Low Appetite) เพื่อให้สามารถสร้างความต่อเนื่องในการให้บริการและบริหารจัดการที่มีคุณภาพ

ข้อ ๗ คณะกรรมการอาจพิจารณากำหนดค่าเบี่ยงเบน (Risk Tolerance) ของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามข้อ ๖ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ ได้

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้ กรณีมีปัญหาในการปฏิบัติหรือปัญหาการตีความให้อธิการบดีเสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประจำมหาวิทยาลัยเป็นผู้วินิจฉัย และให้การวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายณรงค์ชัย อัครเศรณี)

นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น